

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 186 (XXX) — Nr. 242

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 20 martie 2018

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina	
ACTE ALE SENATULUI				
34.	— Hotărâre referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor — Evaluarea intermediară a programului Orizont 2020: maximizarea impactului cercetării și inovării din UE — COM (2018) 2 final	2		
35.	— Hotărâre referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor — Consolidarea identității europene prin educație și cultură — Contribuția Comisiei Europene la reuniunea liderilor din 17 noiembrie de la Göteborg — COM (2017) 673 final	2-3		
36.	— Hotărâre referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu și Comitetul Economic și Social European — Planul de acțiune al UE 2017—2019 — Combaterea diferenței de remunerare între femei și bărbați — COM (2017) 678 final	3-4		
37.	— Hotărâre referitoare la propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme și proceduri pentru respectarea și asigurarea aplicării legislației de armonizare a Uniunii privind produsele și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 305/2011, (UE) nr. 528/2012, (UE) 2016/424, (UE) 2016/425, (UE) 2016/426 și (UE) 2017/1.369 ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Directivelor 2004/42/CE, 2009/48/CE, 2010/35/UE, 2013/29/UE, 2013/53/UE, 2014/28/UE, 2014/29/UE, 2014/30/UE, 2014/31/UE, 2014/32/UE, 2014/33/UE, 2014/34/UE, 2014/35/UE, 2014/53/UE, 2014/68/UE și 2014/90/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului — COM (2017) 795 final	4-5		
		38.	— Hotărâre referitoare la Pachetul de toamnă din cadrul Semestrului european: Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Banca Centrală Europeană, Comitetul Economic și Social European, Comitetul Regiunilor și Banca Europeană de Investiții — Analiza anuală a creșterii pentru 2018 — COM (2017) 690 final — Raportul Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Banca Centrală Europeană și Comitetul Economic și Social European — Raport privind mecanismul de alertă 2018 — COM (2017) 771 final — Proiectul de raport comun al Comisiei și al Consiliului privind ocuparea forței de muncă care însoțește Comunicarea Comisiei privind Analiza anuală a creșterii 2018 — COM (2017) 674 final — Recomandarea Consiliului privind politica economică a zonei euro — COM (2017) 770 final	5-6
		DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
			Decizia nr. 46 din 1 februarie 2018 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 7/2013 privind instituirea impozitului asupra veniturilor suplimentare obținute ca urmare a dereglementării prețurilor din sectorul gazelor naturale	7-15
		HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI		
		110.	— Hotărâre pentru aprobarea listei terenurilor agricole situate în extravilan, pentru proiectul de interes comun în domeniul gazelor naturale: „Dezvoltarea pe teritoriul României a sistemului național de transport al gazului pe coridorul de transport Bulgaria—România—Ungaria—Austria — gazoduct Podișor—Horia GMS și trei noi stații de comprimare (Jupa, Bibești și Podișor) (etapa 1)”	16
			★	
			Rectificări	16

ACTE ALE SENATULUI

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

HOTĂRÂRE

referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor — Evaluarea intermediară a programului Orizont 2020: maximizarea impactului cercetării și inovării din UE — COM (2018) 2 final

În temeiul dispozițiilor art. 67 și art. 148 alin. (2) și (3) din Constituția României, republicată, precum și ale Protocolului nr. 1 privind rolul parlamentelor naționale în Uniunea Europeană, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea nr. 13/2008,

în baza Raportului Comisiei pentru afaceri europene nr. LXII/108 din 7.03.2018,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — **Senatul României:**

1. Salută importanța programului Orizont 2020, programul-cadru al UE pentru cercetare și inovare (2014—2020), care are rolul de a stimula creșterea economică și de a crea locuri de muncă prin asocierea cercetării cu inovarea, promovarea excelenței științifice și a poziției de lider a industriei europene, precum și prin abordarea provocărilor societale.

2. Constată că:

— scopul principal al evaluării a fost de a desprinde învățăminte pentru viitor pe baza analizei punctelor tari și a punctelor slabe. Acest lucru va contribui la îmbunătățirea punerii în aplicare a programului Orizont 2020 în ultimii 3 ani (2018—2020), a Institutului European de Inovare și Tehnologie și a inițiativelor în temeiul articolelor 185 și 187;

— exercițiul de evaluare combinat oferă, de asemenea, învățăminte pe termen mai lung, care vor sta la baza elaborării programului-cadru următor, care se va derula după 2020;

— programul de lucru final Orizont 2020 pentru perioada 2018—2020 testează deja unele dintre soluțiile menite să răspundă învățămintelor pe termen mai lung, inclusiv o

etapă-pilot a unui viitor Consiliu european pentru inovare (EIC) și utilizarea unor sume forfetare ca alternativă la rambursarea costurilor în unele domenii;

— scopul prezentei comunicări este de a atrage atenția instituțiilor UE cu privire la principalele constatări și la învățămintele desprinse din evaluarea globală. Aceasta include eventuale îmbunătățiri și orientări pentru viitor, incluzând primele reacții la recomandările făcute de grupul la nivel înalt Lamy privind maximizarea impactului.

3. Subliniază faptul că până în prezent programul Orizont 2020 reprezintă un succes al UE cu o valoare adăugată europeană incontestabilă. Pe baza constatărilor favorabile ale evaluării intermediare, a reacțiilor părților interesate și a concluziei grupului Lamy care solicită „o evoluție, nu o revoluție”, este necesar ca programul-cadru să fie în continuare îmbunătățit și optimizat, mai degrabă decât să fie revizuit general.

Art. 2. — Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din 12 martie 2018, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
ADRIAN ȚUȚUIANU

București, 12 martie 2018.
Nr. 34.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

HOTĂRÂRE

referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor — Consolidarea identității europene prin educație și cultură — Contribuția Comisiei Europene la reuniunea liderilor din 17 noiembrie de la Göteborg — COM (2017) 673 final

În temeiul dispozițiilor art. 67 și art. 148 alin. (2) și (3) din Constituția României, republicată, precum și ale Protocolului nr. 1 privind rolul parlamentelor naționale în Uniunea Europeană, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea nr. 13/2008,

în baza Raportului Comisiei pentru afaceri europene nr. LXII/113 din 7.03.2018,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Senatul României:

1. Salută contribuția Comisiei Europene la discuțiile reuniunii de la Göteborg privind viitorul UE, inițiată la Summitul de la Bratislava și modelată de Cartea albă a Comisiei Europene și care a vizat următoarele aspecte:

— consolidarea mobilității și creșterea numărului beneficiarilor programului Erasmus+ (dublarea numărului participanților fiind considerată o țintă realistă);

— îmbunătățirea învățării limbilor străine în Europa;

— recunoașterea diplomelor pentru învățământul superior;

— promovarea industriilor creative și facilitarea accesului acestora la capital și finanțare;

— constituirea unei Școli de guvernanță europene în cadrul Institutului Universitar European din Florența;

— promovarea identității și a valorilor europene prin intermediul canalului de știri Euronews, la funcționarea căruia UE contribuie financiar, și transformarea acestuia într-un post de televiziune cu adevărat european;

— totodată, documentul prezintă în mod succint activitățile desfășurate de UE pentru salvagardarea și consolidarea patrimoniului cultural al Europei și pentru sprijinirea sectoarelor culturale și creative.

2. Susține:

— consolidarea politicilor europene privind cultura și educația, pentru identificarea de noi modalități de cooperare

care să ofere tinerilor competențe lingvistice și digitale necesare pe piața forței de muncă;

— mobilitatea tinerilor și studenților, învățarea limbilor străine și crearea unui spațiu european al învățământului superior, cu participare voluntară, cu respectarea deplină a autonomiei instituționale la nivelul învățământului superior. De asemenea, subliniază ideea că o distribuție echilibrată a resurselor este esențială pentru reducerea disparităților existente între regiunile europene;

— mobilitatea artiștilor și a profesioniștilor în domeniul culturii în scopul deschiderii spre noi schimburi interculturale și proiecte europene comune și pentru un program dedicat antreprenorilor tineri și profesioniștilor din domeniul cultural.

3. Apreciază și subliniază importanța consolidării eforturilor europene de valorificare a potențialului industriilor culturale și creative.

4. Recomandă fie mutualizarea, prin susținerea de la bugetul comun, a unei părți a cheltuielilor pentru educație și formare profesională, fie alte măsuri compensatorii, având în vedere pierderile semnificative pe care statele membre mai puțin dezvoltate ale UE le înregistrează din cauza migrației excesive a personalului calificat și înalt calificat.

Art. 2. — Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, iar opinia cuprinsă în această hotărâre se transmite instituțiilor europene.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din 12 martie 2018, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
ADRIAN ȚUȚUIANU

București, 12 martie 2018.
Nr. 35.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

HOTĂRÂRE

referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu și Comitetul Economic și Social European — Planul de acțiune al UE 2017—2019 — Combaterea diferenței de remunerare între femei și bărbați — COM (2017) 678 final

În temeiul dispozițiilor art. 67 și art. 148 alin. (2) și (3) din Constituția României, republicată, precum și ale Protocolului nr. 1 privind rolul parlamentelor naționale în Uniunea Europeană, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea nr. 13/2008,

în baza Raportului Comisiei pentru afaceri europene nr. LXII/112 din 7.03.2018,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Senatul României:

1. Salută prezenta inițiativă și obiectivul prioritar ale Comisiei Europene privind eliminarea diferenței de remunerare între femei și bărbați în cadrul obiectivului general al realizării egalității de gen și al atingerii obiectivelor de dezvoltare durabilă din Agenda 2030 a ONU.

2. Constată că:

— această inițiativă a Comisiei contribuie, de asemenea, la dezvoltarea pilonului european al drepturilor sociale — proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie cu

ocazia Summitului social pentru locuri de muncă și creștere echitabilă care a avut loc la Göteborg la 17 noiembrie — în special în ceea ce privește principiul 2 privind asigurarea egalității de gen în toate domeniile și principiul 3 privind egalitatea de șanse;

— având în vedere datele EUROSTAT la nivelul UE, femeile câștigă pe oră cu aproximativ 16,3% mai puțin decât bărbații, în România, femeile câștigă pe oră cu aproximativ 5,8% mai puțin decât bărbații. Aceasta înseamnă că, spre deosebire de colegii lor bărbați, femeile lucrează două luni pe an fără plată, deci, în

ultimii ani, inegalitatea de gen în materie de salarizare a rămas practic neschimbată;

— planul de acțiune cuprinde o serie amplă și coerentă de activități menite să combată această diferență din toate perspectivele posibile. Aceste activități se vor consolida reciproc;

— planul de acțiune nu evidențiază un singur factor sau o singură cauză a diferenței de remunerare între femei și bărbați, ci cuprinde o serie amplă și coerentă de activități menite să combată această diferență din toate perspectivele posibile;

— sunt identificate opt direcții principale de acțiune:

- o mai bună aplicare a principiului egalității de remunerare;
- combaterea segregării la nivel profesional și sectorial;
- eliminarea „plafonului de sticlă”: inițiative de combatere a segregării pe verticală;
- soluții la problema privării de oportunități profesionale a persoanelor care oferă îngrijiri;

• o mai bună punere în valoare a competențelor, a eforturilor și a responsabilităților femeilor;

• ridicarea vâului: scoaterea la lumină a inegalităților și a stereotipurilor;

• avertizare și informare cu privire la diferența de remunerare între femei și bărbați;

• consolidarea parteneriatelor în vederea combaterii diferenței de remunerare între femei și bărbați.

3. Subliniază importanța acestei inițiative și susține integrarea acțiunilor propuse în Planul de acțiune al UE 2017—2019 — Combaterea diferenței de remunerare între femei și bărbați, în cadrul politicilor publice naționale.

Art. 2. — Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din 12 martie 2018, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
ADRIAN ȚUȚUIANU

București, 12 martie 2018.
Nr. 36.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

HOTĂRÂRE

referitoare la propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme și proceduri pentru respectarea și asigurarea aplicării legislației de armonizare a Uniunii privind produsele și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 305/2011, (UE) nr. 528/2012, (UE) 2016/424, (UE) 2016/425, (UE) 2016/426 și (UE) 2017/1.369 ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Directivelor 2004/42/CE, 2009/48/CE, 2010/35/UE, 2013/29/UE, 2013/53/UE, 2014/28/UE, 2014/29/UE, 2014/30/UE, 2014/31/UE, 2014/32/UE, 2014/33/UE, 2014/34/UE, 2014/35/UE, 2014/53/UE, 2014/68/UE și 2014/90/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului — COM (2017) 795 final

În temeiul dispozițiilor art. 67 și art. 148 alin. (2) și (3) din Constituția României, republicată, precum și ale Protocolului nr. 2 privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea nr. 13/2008,

în baza Raportului Comisiei pentru afaceri europene nr. LXII/111 din 7.03.2018,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — **Senatul României** constată că:

1. Propunerea de regulament nu încalcă principiul subsidiarității, întrucât obiectivele Regulamentului nu pot fi atinse la nivel național.

Activitățile de supraveghere a pieței și, în special, asigurarea aplicării legislației de armonizare a Uniunii cu privire la produse intră în sfera de competență a autorităților naționale ale statelor membre. Acest lucru nu se va schimba.

Pentru a fi eficient însă, efortul de supraveghere a pieței unice trebuie să fie uniform în întreaga Uniune. Dacă supravegherea pieței este „mai laxă” în anumite părți ale UE, se creează puncte slabe care amenință interesul public, creează condiții de tranzacționare inechitabile și încurajează fenomenul de „forum shopping” (căutarea jurisdicției celei mai favorabile).

Trebuie să existe, de asemenea, o supraveghere eficace a pieței de-a lungul tuturor frontierelor externe ale Uniunii.

2. În ceea ce privește principiul proporționalității, propunerea nu aduce atingere competențelor statelor membre în ceea ce privește asigurarea aplicării legislației.

Cu toate acestea, unele state membre ar putea fi nevoite să își adapteze normele procedurale naționale pentru a se asigura că autoritățile de supraveghere a pieței pot utiliza în mod eficace competențele de aplicare a legii în context transfrontalier cu scopul de a coopera și a aborda neconformitatea produselor în interiorul UE.

Propunerea va îmbunătăți cooperarea în materie de asigurare a aplicării legislației, fără a impune o sarcină disproporționată sau excesivă autorităților statelor membre. Prin

urmare, propunerea nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivelor sale.

În același timp, textul propunerii necesită încă numeroase clarificări, drept care transmite Comisiei Europene următoarele observații.

3. Recomandă:

a) să se ia în considerare faptul că punerea pe piață a produselor neconforme se încadrează în practicile de concurențială neloială, iar propunerea de regulament nu conține nicio referire la incidența acestor practici în funcționarea pieței unice;

b) unificarea reglementărilor în domeniu pentru operatorii economici și autoritățile de supraveghere a pieței, pentru a reduce dificultățile de aplicare a celor două regulamente (Regulamentul 765/2008 și proiectul de față);

c) la art. 5, propune ca textul acestuia să fie completat cu o trimitere la Declarația de performanță, prevăzută de Regulamentul 305/2011;

d) la art. 7, revizuirea majoră sau eliminarea articolului, din cauza existenței conflictului de interese. Actualmente, în România, autoritatea de supraveghere a pieței furnizează gratuit informații asupra legislației aplicabile, context în care nu susține textul paragrafului 4;

e) la art. 8, revizuirea majoră sau eliminarea. Apreciază că textul include prevederi contradictorii, dată fiind cerința unei entități „independente, imparțiale și nepărtinitoare”;

f) la art. 13 pct. 1, propune ca acest aspect să fie opțional în elaborarea strategiei naționale de supraveghere a pieței, luând în considerare că există decalaje majore la nivel digital între statele membre, ceea ce ar implica costuri disproporționate pentru colectarea informațiilor aferente lanțurilor de aprovizionare digitale;

g) la art. 62, solicită decalarea termenului de aplicare cu 2 ani, având în vedere multiplele obligații suplimentare atât pentru operatorii economici, cât și pentru ASP.

4. Atrage atenția asupra unor necesare clarificări privitoare la definirea unor termeni și situații:

a) la art. 4, aspectele privind libera circulație a mărfurilor al căror producător nu este stabilit în UE. Este marfă de origine UE marfa căreia un importator UE îi asigură doar ambalare și etichetare? Care este persoana responsabilă cu informațiile privind conformitatea, producătorul, importatorul sau distribuitorul?

b) la art. 12 pct. 2 lit. a) pct. i, clarificarea modalităților de obținere a informațiilor aferente numărului de produse de pe piață;

c) la art. 12 pct. 2 lit. b), clarificarea cu privire la sintagma „profilurile de risc”, respectiv cum și în baza căror criterii se întocmește un astfel de profil;

d) la art. 13 pct. 2 lit. b), clarificarea criteriilor în baza cărora sunt identificate domeniile prioritare;

e) la art. 14 pct. 3 lit. m), clarificarea termenului „profit”;

f) la art. 21 pct. 2 înlocuirea sintagmei „pot percepe taxe administrative” cu sintagma „percep taxe administrative”, pentru a evita aplicarea discreționară;

g) la art. 27, atribuțiile autorităților vamale de a suspenda punerea în circulație a mărfurilor, pentru a preveni abuzurile;

h) la art. 30 pct. 4, reformularea, în sensul că în actuala formă se face referire la persoana care a declarat și, explicit juridic, adică la persoana juridică, care este importatorul;

i) la art. 61 pct. 2 lit. a), sintagma „situație financiară a IMM-urilor”, respectiv dacă aceasta se referă la faptul că firma este activă, în insolvență etc. sau doar la cifra de afaceri.

Art. 2. — Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din 12 martie 2018, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
ADRIAN ȚUȚUIANU

București, 12 martie 2018.
Nr. 37.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

HOTĂRÂRE

referitoare la Pachetul de toamnă din cadrul Semestrului european: Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Banca Centrală Europeană, Comitetul Economic și Social European, Comitetul Regiunilor și Banca Europeană de Investiții — Analiza anuală a creșterii pentru 2018 — COM (2017) 690 final — Raportul Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Banca Centrală Europeană și Comitetul Economic și Social European — Raport privind mecanismul de alertă 2018 — COM (2017) 771 final — Proiectul de raport comun al Comisiei și al Consiliului privind ocuparea forței de muncă care însoțește Comunicarea Comisiei privind Analiza anuală a creșterii 2018 — COM (2017) 674 final — Recomandarea Consiliului privind politica economică a zonei euro — COM (2017) 770 final

În temeiul dispozițiilor art. 67 și art. 148 alin. (2) și (3) din Constituția României, republicată, precum și ale Protocolului nr. 1 privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea nr. 13/2008,

în baza Raportului Comisiei pentru afaceri europene nr. LXII/102 din 2.03.2018,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Senatul României:

1. Constată ca fiind întemeiată neintroducerea României în categoria statelor pentru care se va efectua o analiză aprofundată în contextul Procedurii privind dezechilibrele macroeconomice, dat fiind faptul că în ultimii 5 ani (2012—2016), în România, poziția investițională internațională netă (ca % din PIB) s-a îmbunătățit cu 17,5 puncte procentuale, ajungând de la -67,4% din PIB în anul 2012 la -49,9% din PIB în anul 2016. În acest context, există perspective favorabile în următorii ani pentru respectarea pragului specific al indicatorului din cadrul procedurii (-35,0% din PIB).

2. Atrage atenția că, deși starea economică UE este optimistă datorită creșterii economice, scăderii șomajului, redresării investițiilor și îmbunătățirii finanțelor publice, persistă șomajul ridicat în rândul tinerilor, migrația internă, insuficiența finanțare a educației și a cercetării-dezvoltării, creșterea decalajului dintre veniturile minime și cele maxime, precum și a decalajelor dintre regiunile europene periferice și cele din centrul și vestul Europei.

3. Salută faptul că Analiza anuală a creșterii pe 2018 recunoaște nevoia de sisteme fiscale eficiente și echitabile pentru a asigura finanțe sustenabile și a inversa actuala tendință de reducere a impozitării veniturilor din capital.

4. Reamintește faptul că, în timp ce multe state membre dispun de pârghii fiscale limitate pentru a implementa reforme structurale sustenabile și favorabile creșterii, unele state membre au în continuare surplusuri considerabile care ar trebui utilizate pentru susținerea investițiilor și a creșterii pe întreg teritoriul UE.

Reamintește, de asemenea, importanța investițiilor publice pentru stimularea și favorizarea investițiilor în UE. Actualul nivel al investițiilor afectează autoritățile locale și regionale, amenințându-le capacitatea de a furniza servicii publice de calitate.

5. Punctează faptul că un mecanism fiscal suplimentar — în plus față de cel existent și nu prin realocări care ar submina rolul vital jucat în prezent de fondurile structurale și de politica de coeziune — reprezintă un instrument necesar pentru creșterea stimulentei pentru convergență și pentru a face față șocurilor economice asimetrice sau simetrice.

6. Subliniază importanța unei creșteri salariale la nivel european, pentru a stimula consumul privat ca principal motor al

creșterii. Este astfel necesar să se acorde atenție interacțiunii dintre politicile monetare, fiscale și de venituri (inclusiv evoluția salariilor și profitului), mai degrabă decât pe chestiunile fiscale.

Subliniază, de asemenea, faptul că semestrul european și recomandările specifice fiecărei țări ar trebui să îndeplinească obiectivele stabilite în Pilonul drepturilor sociale. În plus, subliniază faptul că rolul statelor membre este să garanteze accesul la educație și formare de calitate.

7. Consideră că moneda euro nu este o monedă unică, ci o monedă comună care acționează ca un burete ce absoarbe valoarea adăugată de la statele membre mai sărace către cele mai bogate, accentuând divergența dintre statele membre.

În plus, deși avem o economie fără frontiere (numită Piața unică și considerată cea mai importantă realizare a Uniunii), sunt utilizați indicatori cu granițe (indicatori naționali) pentru elaborarea politicilor și evaluarea rezultatelor implementării acestora. Analizând structura veniturilor, se remarcă astfel o realitate îngrijorătoare: deși convergența profitului este excelentă în România, spre exemplu, de peste 80% din media europeană, venitul gospodăriilor, pe de altă parte, este doar undeva la 32%.

8. Propune extinderea evaluării făcute doar pe baza criteriilor MTO și Maastricht prin analizarea balanței de plăți, mai ales dacă este vorba de excedente importante, pentru că excedentul unor state membre este de fapt deficitul altor state membre ale pieței unice.

De asemenea, propune luarea în considerare a indicatorului cel mai important pentru a măsura dezechilibrele — partea din PIB care revine muncii, respectiv capitalului — și introducerea sa în sistemul general de evaluare alături de cei 14 indicatori care urmăresc starea macroeconomică și cea a pieței muncii sau rapoartele de țară din cadrul semestrului european.

9. Susține o reformă extinsă a Pactului de stabilitate și de creștere (PSC), pentru a-i îmbunătăți flexibilitatea și eficiența.

10. Insistă asupra componentei democratice, atât rolul Parlamentului European, cât și al parlamentelor naționale trebuie întărit astfel încât să se asigure legitimitatea deciziilor și controlul implementării lor.

Art. 2. — Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din 12 martie 2018, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
ADRIAN ȚUȚUIANU

București, 12 martie 2018.
Nr. 38.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 46 din 1 februarie 2018

referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 7/2013 privind instituirea impozitului asupra veniturilor suplimentare obținute ca urmare a dereglementării prețurilor din sectorul gazelor naturale

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 7/2013 privind instituirea impozitului asupra veniturilor suplimentare obținute ca urmare a dereglementării prețurilor din sectorul gazelor naturale, obiecție formulată de 56 de deputați aparținând Grupului parlamentar al Partidului Național Liberal.

2. Obiecția de neconstituționalitate a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 12.676 din 27 decembrie 2017 și constituie obiectul Dosarului nr. 2.979A/2017.

3. În motivarea obiecției de neconstituționalitate, autorii acesteia susțin că reglementarea cuprinsă în art. 1 pct. 1 [cu referire la art. 2 alin. (2)], pct. 2 (cu referire la art. 7) și pct. 3 (cu referire la anexa la ordonanță) din Legea de aprobare a Ordonanței Guvernului nr. 7/2013 încalcă dispozițiile art. 56 din Constituție, referitor la așezarea justă a sarcinilor fiscale. În acest sens se susține că, prin modul în care Parlamentul a reglementat art. 1 pct. 1 și 2, se procedează la prelungirea aplicării pe un termen nedeterminat a impozitului asupra veniturilor suplimentare obținute ca urmare a dereglementării prețurilor din sectorul gazelor naturale, ceea ce reprezintă o încălcare a principiului egalității fiscale, a principiului aplicării juste a sarcinii fiscale (principiul echității) și a principiului neutralității fiscale.

4. Se arată că egalitatea în fața legii fiscale, prevăzută expres în art. 56 din Constituție, presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite, ceea ce înseamnă că puterea statului de a impozita trebuie întotdeauna exercitată astfel încât sarcina fiscală să fie, pe cât posibil, egală pentru toți contribuabilii. Totodată, justa așezare a sarcinilor fiscale presupune ca fiscalitatea să fie proporțională, rezonabilă, echitabilă și să nu diferențieze impozitele pe criteriul grupelor sau categoriilor de contribuabili. Echitatea presupune că fiecare contribuabil ar trebui să suporte o sarcină fiscală proporțională și conformă cu capacitatea sa de a plăti impozite.

5. Referitor la invocarea principiului neutralității, se arată că acesta presupune acel sistem de impunere care nu provoacă distorsiuni productive și în luarea deciziilor economice (interferența minimă), ceea ce înseamnă că activitățile economice trebuie să fie afectate în mod identic de impozitare, iar politica fiscală trebuie să fie eficientă, respectiv, să asigure o colectare eficientă a impozitelor, fără a distorsiona mediul economic.

6. Privitor la justa așezare a sarcinilor fiscale, autorii sesizării evocă aspecte reținute în doctrină, unde acest principiu este calificat ca fiind subordonat legalității, egalității, echității și justiției sociale și integrat în cadrul general al fiscalității. Astfel, fiscalitatea trebuie să fie proporțională, rezonabilă, echitabilă și nediscriminatorie; nivelul de fiscalitate trebuie determinat conform unor criterii financiare obiective și raționale; sarcina fiscală trebuie prevăzută în detaliu, menționând în mod cumulativ și expres baza impozabilă certă, categoria de venit, suma datorată și modul de calcul, respectiv contraprestația, în cazul taxelor; principiul include un complex de condiții, printre care și capacitatea contributivă a contribuabililor. Se invocă și jurisprudența Curții Constituționale considerată relevantă din perspectiva impozitului, respectiv Decizia nr. 6 din 25 februarie 1993, Decizia nr. 1.304 din 13 octombrie 2009, Decizia nr. 142 din 8 aprilie 2003 și Decizia nr. 1.394 din 26 octombrie 2010.

7. Autorii sesizării arată că, prin introducerea impozitului prevăzut de Ordonanța Guvernului nr. 7/2013, aprobată prin legea criticată, operatorii care produc și vând gaze naturale ar urma să suporte o sarcină pe venituri (redevența), o sarcină fiscală pe profituri (impozit pe profit) și o formă de impozitare incertă conceptual și logic, respectiv impozitul în discuție, plus toate celelalte impozite și taxe aplicabile oricărei afaceri. Incertitudinea conceptuală și logică a impozitului criticat rezultă din contradictorialitatea dintre Ordonanța Guvernului nr. 7/2013 și nota sa de fundamentare, în sensul că, pe de o parte, se discută despre un impozit pe venit (calculat asupra unei părți din veniturile unui contribuabil) și, pe de altă parte, se argumentează introducerea impozitului prin existența unui „dezechilibru evident între veniturile realizate de operatorii economici (...) și costurile pe care aceștia le suportă”, adică o impozitare a unui profit (venituri minus costuri).

8. Se susține că tratamentul inequitabil este evident, având în vedere că impozitul se aplică asupra unei baze de impunere determinate în mod arbitrar, și nu doar asupra părții din profit reprezentând câștigul peste rata normală de rentabilitate pentru industria de petrol și gaze. Autorii sesizării consideră că, cel puțin pentru partea de profit reprezentând rata normală de rentabilitate pentru industria de petrol și gaze, operatorii din acest sector trebuie să fie supuși numai impozitului pe profit aplicabil tuturor agenților economici. În plus, având în vedere că operatorii datorează redevențe stabilite contractual pentru dreptul de a explora și exploata resurse, se poate considera că impozitul aplicat este inequitabil chiar și numai pentru partea de profit ce depășește rata normală de rentabilitate pentru industria de petrol și gaze. O asemenea abordare fiscală reprezintă, în opinia autorilor sesizării, o discriminare și o încălcare a principiului egalității, neutralității fiscale și al capacității de a suporta sarcina fiscală raportat la celelalte categorii de agenți economici.

9. În motivarea obiecției de neconstituționalitate, autorii acesteia invocă Decizia nr. 10/2015 a Curții Constituționale din Italia, prin care aceasta a constatat neconstituționalitatea impozitării suplimentare stabilite în sarcina anumitor companii petroliere și energetice. Astfel, prin Decretul-lege nr. 112/2008 și

a modificărilor subsecvente, a fost introdus un impozit pe venit, suplimentar impozitului pe profit datorat de ceilalți contribuabili italieni, societăți comerciale. În motivarea deciziei, Curtea Constituțională italiană a reținut, în esență, că acest impozit suplimentar conduce la o discriminare, fiind aplicat arbitrar, exclusiv anumitor companii ce operează în sectorul energiei și hidrocarburilor, fără o justificare adecvată. Deși intenția legiuitorului a fost de a preleva „profitul în exces” obținut de respectivele companii într-o perioadă de recesiune economică, în fapt, acesta se aplică pe întregul venit și are caracter permanent. Curtea Constituțională din Italia a admis că principiul constituțional al egalității nu presupune o impozitare uniformă, însă trebuie să excludă tratamente diferențiate în mod arbitrar, disproporționat, irațional și nejustificat (punctul 6.4 din decizia menționată). Referindu-se strict la sectorul petrolier, Curtea Constituțională din Italia a recunoscut că, având în vedere trăsăturile specifice acestui sector, cum ar fi structura de oligopol, concurența scăzută, „se poate admite, în teorie, legitimitatea unui tratament fiscal special”, derogatoriu. Pe de altă parte, însă, a observat că tocmai structura de oligopol a sectorului, costurile ridicate specifice și dificultățile asociate dezvoltării infrastructurii aferente necesită intrarea unor noi jucători pe această piață.

10. În fundamentarea introducerii impozitului suplimentar, legiuitorul italian a adus drept argument „criza economică serioasă și impactul social al creșterii prețurilor și ratelor în sectorul energetic”. Curtea Constituțională din Italia s-a exprimat în sensul că o asemenea justificare ar putea, în teorie, să justifice, în mod potențial, o taxă specială pe „profiturile în exces”. Concluzia Curții Constituționale din Italia a fost că „legiuitorul a stabilit o creștere a nivelului impozitului pe profit care ia în considerare întregul venit, deși eșuează complet în a stabili un mecanism capabil să impoziteze separat și cu o pondere mai mare acea parte a veniturilor suplimentare care este legată de poziția privilegiată a activității desfășurate de contribuabil într-un climat economic specific. În fapt, lăsând deoparte denumirea sa de impozit suplimentar, respectivul impozit reprezintă o majorare a impozitului pe profit, aplicabil în aceleași condiții și asupra aceluiași venit ca și impozitul pe profit și care nu operează ca un impozit aplicat profitabilității, astfel cum s-a întâmplat în alte jurisdicții”.

11. În ce privește durata pentru care s-a instituit impozitul suplimentar, Curtea Constituțională din Italia a constatat neconstituționalitatea prevederilor care îl introduceau, ca urmare a caracterului permanent al acestuia, „iar legiuitorul nu a stabilit condiții care să permită asocierea acestor prevederi cu instrumente menite să verifice dacă climatul economic ce a justificat impozitul majorat persistă”.

12. În continuare, autorii obiecției susțin că sunt nesocotite și dispozițiile art. 11 din Legea fundamentală, referitoare la obligația României de a îndeplini, cu bună-credință, obligațiile din tratatele la care este parte. Astfel, arată că, din perspectiva art. 11 alin. (1) din Constituție, dispozițiile art. 1 pct. 1 [cu referire la art. 2 alin. (2)], pct. 2 (cu referire la art. 7) și pct. 3 (cu referire la anexa la ordonanță) din Legea de aprobare a Ordonanței Guvernului nr. 7/2013 se încadrează în definiția de „investiție”/”investitor” conform acordurilor de promovare și protejare reciprocă a investițiilor încheiate de România cu alte state. Raportat la prevederile uzuale ale acestor acorduri, susțin că se poate concluziona că o persoană juridică care este titular de acord petrolier încheiat conform Legii petrolului nr. 238/2004 și care este controlată, direct sau indirect, de o persoană având naționalitatea unui stat cu care România are încheiat un acord, va beneficia de protecția investiției sale asociate operațiunilor petroliere desfășurate în baza acordului.

13. Arată că, în general, acordurile stabilesc obligații în sarcina statelor contractante, în sensul asigurării unui tratament

just și echitabil al investitorilor, a unui tratament favorabil, în ce privește despăgubirile acordate în cazul unei exproprieri, al interdicției măsurilor nerezonabile, arbitrare sau discriminatorii aplicate investițiilor și al respectării prevederilor contractuale asumate față de un investitor. Autorii sesizării de neconstituționalitate susțin că instituirea impozitului pe veniturile suplimentare ar putea fi considerată, în lumina practicii judiciare de drept internațional, ca fiind contrară prevederilor acordurilor. În acest sens consideră că este o măsură injustă, nerezonabilă, disproporționată și neechitabilă, întrucât se instituie suplimentar redevenței și impozitului pe profit deja existente, deci, parțial, se realizează o dublă impunere (o dublă impozitare, aferentă, parțial, aceleiași mase impozabile, pe același subiect și perioadă de timp). De asemenea, acest impozit nu pare să țină cont de o serie întreagă de realități economice și de capacitatea contribuabilului vizat de a contribui la veniturile publice. În plus, nu reprezintă un instrument legal instituit pe o perioadă de timp limitată, determinată de anumite circumstanțe economice, politice sau sociale, obiective.

14. Raportat la prevederile acordurilor petroliere încheiate de statul român și care conțin clauze de stabilitate, instituirea acestui impozit poate fi considerată o încălcare de către statul român a obligațiilor din acorduri referitoare la respectarea prevederilor contractuale asumate față de un investitor. În același timp, impozitul în discuție ar putea fi considerat o măsură de expropriere indirectă a operatorilor.

15. Arată că aceste concluzii sunt susținute de o jurisprudență internațională răspândită, care sancționează în mod ferm nerespectarea de către state a principiilor de tratament egal și echitabil aplicat investitorilor și de protecție împotriva exproprierii (directe sau indirecte). Acestea sunt considerate o expresie a bunei-credințe, principiul cel mai des invocat în disputele internaționale de investiții, principiu care presupune transparența și stabilitatea cadrului juridic al statului gazdă aplicabil operațiunilor promovate de investitori, precum și protejarea așteptărilor legitime ale acestora din urmă privind contextul economic și juridic în care au realizat investițiile. Din aceeași perspectivă jurisprudențială, autorii sesizării fac referire la expropriere indirectă (*creeping expropriation*), care apare în cazul în care investițiile sunt supuse unor măsuri ce au efectul echivalent unei exproprieri, prin afectarea dreptului de proprietate al investitorului, în sensul că acesta este privat de capacitatea de a realiza beneficiile economice, conform așteptărilor create de cadrul juridic și fiscal existent la momentul realizării investiției. Invocă și dreptul necesar, legitim și suveran al statelor de a stabili și aplica impozite, însă fără a discrimina, confisca/expropria proprietăți/venituri, a încălca obligații contractuale sau internaționale, mai ales în domeniul investițiilor străine, unde investitorii se supun suveranității altui stat străin în baza unor stări de fapt și de drept, promisiuni și așteptări rezonabile și legitime că investiția lor nu va fi afectată în mod arbitrar.

16. Autorii sesizării invocă, în sensul susținerii ideii că instituirea impozitului contravine acordurilor, jurisprudența unor instanțe de arbitraj internațional sesizate cu litigii între investitori și state care au încheiat tratate de protejare reciprocă a investițiilor. Astfel, în cauza *Parkerings v Lituania* (Parkerings-Compagniet A.S. împotriva Lituaniei, ICSID, Dosar ARB/05/8), instanța arbitrală a reținut că „Este dreptul și privilegiul de netăgăduit al oricărui stat să își exercite suveranitatea legislativă. Orice stat are dreptul și discreția să adopte, să modifice sau să abroge o lege. Exceptând atunci când există un contract încheiat ce conține o clauză de stabilitate sau o clauză similară, nu este nimic de obiectat în legătură cu modificarea cadrului legislativ existent la momentul la care un investitor a decis să efectueze o investiție. De fapt, orice om de afaceri sau

investitor este conștient că legile vor evolua pe parcursul timpului. Ceea ce este însă interzis este ca un stat să acționeze injust, nerezonabil sau inechitabil în exercițiul puterii sale legislative”. De asemenea, în cauza *Burlington v. Ecuador* (Burlington Resources, Inc. împotriva Ecuadorului, ICSID Dosar ARB/08/5 — paragraful 21), instanța arbitrală a reținut, citând din textul contractului, că: „în cazul unei modificări a sistemului de impozitare sau al introducerii sau eliminării unor impozite ce nu au fost prevăzute în contract și care au impact asupra economiei contractului, un factor de corectare va fi aplicat procentelor de împărțire a producției, astfel încât să se absoarbă creșterea sau reducerea fiscală”. În cauza *Revere Copper v. OPIC-Jamaica* (24 August 1978, 17 I.L.M. 1321), tribunalul arbitral a reținut că: „o măsură de impozitare nu este necesar a fi de natură confiscatorie pentru a reprezenta o încălcare a obligațiilor asumate de stat față de un investitor; a lipsi investitorul de valoarea economică a investiției sale prin implementarea unor măsuri fiscale excesive reprezintă însă *per se* un caz de încălcare a obligațiilor contractuale ale Guvernului”. În cauza *Link-Trading împotriva Moldovei* (UNCITRAL, 2002), instanța arbitrală a reținut că: „în principiu, măsurile fiscale devin de natură expropriatorie atunci când sunt considerate abuzive. O măsură fiscală abuzivă este atunci când se poate demonstra că statul a acționat într-un mod inechitabil în privința investiției, când a adoptat măsuri care, prin natura sau prin implementarea lor, sunt arbitrare sau discriminatorii sau atunci când măsura luată reprezintă o încălcare a unor obligații angajate de stat în privința acelei investiții”. În cauza *Occidental împotriva Ecuadorului* (ICSID, Dosar ARB/06/11, 2012), tribunalul arbitral a apreciat că: „statul Ecuador este răspunzător de încălcarea tratatului bilateral de investiții, mai precis a principiului tratamentului echitabil, reținând că stabilitatea cadrului legal și de afaceri în materie fiscală (Ecuadorul modificând în acest caz legislația fiscală și refuzând returnarea de TVA către firma Occidental) reprezintă un element esențial al principiului tratamentului echitabil”. În fine, în Hotărârea din 23 octombrie 1997, pronunțată în cauza *National & Provincial Building Society, the Leeds Permanent Building Society și the Yorkshire Building Society împotriva Regatului Unit*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că dubla taxare domestică poate fi considerată ca încălcând art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În același spirit, Consiliul Constituțional din Franța a admis (Decizia 2010-70 QPC din data de 26.11.2010) același lucru raportat la dreptul intern (art. 13 din Declarația Drepturilor Omului și Cetățeanului), stabilind incompatibilitatea dublei impozitări cu Constituția franceză.

17. Autorii obiecției mai arată că doctrina juridică internațională a statuat că măsurile fiscale domestice pot încălca dreptul internațional, respectiv, pot fi asimilate unei exproprieri, atunci când: impozitele sunt de natură confiscatorie, atunci când, singular sau în combinație cu alte impozite și taxe, sunt excesive sau au o natură distructivă; sunt de natură să forțeze abandonul investiției sau vânzarea la un preț supus presiunii; încalcă o obligație expresă a guvernului față de investitor (cum ar fi clauzele de stabilitate din concesiuni); când este evident că nu există un fapt nou generator de venit care necesită impozitare conform legislației fiscale sau atunci când aplicarea impozitului este nefundamentată; când impozitele încalcă legislația statului în baza căreia investitorul a decis să efectueze investiția și la care era îndreptățit conform dreptului internațional.

18. Prin urmare, în motivarea sesizării, se susține că instituirea impozitului pe veniturile suplimentare ar reprezenta o

încălcare de către statul român a prevederilor acordurilor de protejare și garantare a investițiilor. Autorii sesizării precizează că o asemenea interpretare a rezultat și din Decizia nr. 195 din 31 martie 2015 a Curții Constituționale a României, referitoare la admiterea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 alin. (1) lit. d) teza a doua din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996. În această speță, Curtea a sancționat ca neconstituțională, prin raportare la art. 11 din Constituție, o prevedere legală referitoare la condițiile de formă a unor documente, care era în contradicție cu obligațiile asumate de România prin tratate internaționale.

19. În continuare se susține încălcarea dispozițiilor art. 53 din Constituție prin prevederile art. 1 pct. 1 [cu referire la art. 2 alin. (2)], pct. 2 (cu referire la art. 7) și pct. 3 (cu referire la anexa la ordonanță) din lege, întrucât o impozitare excesivă și arbitrară va afecta posibilitățile efective de exercitare a drepturilor agenților economici supuși acestei impozitări conform regulilor economiei de piață. Instituirea, prin Ordonanța Guvernului nr. 7/2013, a unui instrument fiscal inadecvat, astfel cum este impozitul reglementat prin articolul unic pct. 1 al legii supuse controlului de constituționalitate, conduce la o restrângere a activității acestor operatori și la o restrângere a drepturilor cetățenilor români de a avea acces la surse variate și suficiente de hidrocarburi.

20. Se mai invocă și nesocotirea, prin dispozițiile art. 1 pct. 1 [cu referire la art. 2 alin. (2)] a principiului egalității în drepturi stipulat de art. 16 din Constituție. În acest sens, autorii sesizării susțin că aplicabilitatea impozitului reglementat prin acesta numai în privința operatorilor care produc și vând gaze naturale este în mod vădit o măsură discriminatorie, raportat la celelalte categorii de contribuabili. Impozitul nu se aplică importatorilor de gaze naturale și nici operatorilor care exploatează alte resurse naturale. Totodată, nicio formă de suprataxare, precum impozitul criticat, nu se aplică altor activități supuse unei treceri de la prețuri reglementate la prețuri liberalizate.

21. În concluzie, Legea de aprobare a Ordonanței Guvernului nr. 7/2013 privind instituirea impozitului asupra veniturilor suplimentare obținute ca urmare a dereglementării prețurilor din sectorul gazelor naturale încalcă, în ordinea argumentelor expuse mai sus, dispozițiile art. 56, art. 11, art. 53 și art. 16 din Constituție.

22. În conformitate cu dispozițiile art. 16 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, obiecția de neconstituționalitate a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Guvernului, pentru a comunica punctul lor de vedere.

23. **Președintele Camerei Deputaților** apreciază că legea care face obiectul sesizării este constituțională. În susținerea acestui punct de vedere, precizează că dereglementarea presupune o creștere graduală a prețului de producție a gazelor naturale autohtone până la convergența cu tarifele practicate pe piața liberă europeană. În 2013, acest preț aprobat pentru consumatorii casnici se situa la jumătatea mediei europene. Arată că impozitul pe venitul suplimentar se calculează deducându-se din venitul suplimentar obținut ca urmare a dereglementării prețurilor în sectorul gazelor naturale atât redevențele aferente acestor venituri, cât și investițiile în segmentul *upstream* (investiții de dezvoltare și extindere a zăcămintelor existente, explorarea și dezvoltarea de noi zone de producție) într-un procent de cel mult de 30%. Practic, numai o parte din acest venit suplimentar face obiectul impozitului, cealaltă parte rămânând la dispoziția producătorului/vânzătorului de gaze naturale din producția internă.

24. Cu privire la pretinsa încălcare a prevederilor art. 56 din Constituție, apreciază că impozitul aplicat asupra unei părți din veniturile suplimentare obținute exclusiv ca urmare a dereglementării prețurilor în sectorul gazelor naturale reprezintă o sarcină fiscală justă, o măsură echitabilă și de justiție socială, care corespunde caracterului social al statului prevăzut de art. 1 alin. (3) din Constituție. Astfel, anterior promovării Ordonanței Guvernului nr. 7/2013, potrivit expunerii de motive a legii de aprobare a acesteia, în sectorul energetic național s-a înregistrat o creștere substanțială a prețurilor gazelor naturale, concomitent cu scăderea puterii de cumpărare a consumatorilor, cu multiple efecte negative la nivelul economiei, fapt ce reclama adoptarea de măsuri legale care să asigure o suportabilitate graduală a acestor disfuncționalități la nivelul consumatorilor de gaze naturale, în special al celor vulnerabili. În paralel, s-a constatat că operatorii economici cu activitate cumulativă de extracție și de comercializare a gazelor naturale din producția internă obțin venituri suplimentare din vânzarea acestora, ca efect exclusiv al dereglementării prețurilor la gazele naturale, fără niciun alt aport la obținerea acestor venituri, existând un veritabil dezechilibru între veniturile și costurile acestor operatori economici. Aceste realități economice au impus cu necesitate instituirea impozitului pe venitul suplimentar rezultat exclusiv din dereglementarea prețurilor gazelor naturale, ca măsură fiscală necesară pentru a stopa acest dezechilibru și, totodată, pentru a asigura resursele la bugetul de stat necesare protecției consumatorilor de gaze naturale vulnerabili.

25. Deși inițial acest impozit a fost stabilit până la 31 decembrie 2014, ulterior, menținându-se contextul economic și social existent la data instituirii lui, au intervenit modificări legislative succesive care au prelungit termenul de aplicare al acestui impozit la 31 decembrie 2015, la 31 decembrie 2016, la 31 decembrie 2017 și, respectiv, la 31 decembrie 2018. Prin Legea de aprobare a Ordonanței Guvernului nr. 7/2013 — care face obiectul prezentei sesizări de neconstituționalitate — se abrogă prevederea referitoare la termenul-limită de aplicare a impozitului (art. 7), odată cu modificarea corespunzătoare a formulei de calcul al acestui impozit. Cele două măsuri legislative sunt determinate, în principal, de eliminarea de la data de 1 aprilie 2017 (prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2016) a stabilirii prin hotărâre a Guvernului a prețurilor de achiziție a gazelor naturale din producția internă pentru consumatorii casnici și pentru producătorii de energie termică, pentru cantitățile de gaze naturale utilizate la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice destinate consumului casnic.

26. În punctul său de vedere, Președintele Camerei Deputaților prezintă un scurt istoric al situației. Astfel, arată că, înainte de a decide liberalizarea prețului la producători, Guvernul aprobase un calendar de liberalizare (anulat între timp) pentru clienții casnici, stabilind prețul pe care furnizorii ar fi trebuit să-l plătească producătorilor pentru gazul facturat consumatorilor casnici finali. Calendarul de eliminare a prețurilor reglementate pentru gazele naturale (liberalizarea pieței) a debutat la 1 iulie 2013 pentru consumatorii casnici și o parte din operatorii economici care nu își exercitaseră, până atunci, dreptul de a-și alege furnizorul. La finalul anului 2014, procesul de liberalizare a pieței gazelor s-a încheiat pentru toți operatorii economici. Inițial, Guvernul a decis ca populația să aibă un preț stabilit de piața liberă începând din 2018, dar în anul 2015 a adoptat o hotărâre prin care a prelungit procesul de dereglementare a pieței până în 2021.

27. Hotărârea Guvernului nr. 488/2015 stabilea prețul de achiziție a gazelor naturale din producția internă pentru clienții casnici și producătorii de energie termică, numai pentru cantitățile de gaze naturale utilizate la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice destinate consumului populației pentru perioada 1 iulie 2015—30 iunie 2021. Însă, la sfârșitul lunii iunie 2016, Guvernul a hotărât suspendarea, în perioada 1 iulie 2016—31 martie 2017, a prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 488/2015. Executivul a decis, totodată, ca, de la 1 aprilie 2017, prețul de achiziție al gazelor din producția internă destinate acoperirii consumului populației și necesarului de agent termic pentru consumatorii casnici să fie complet dereglementat.

28. Această dereglementare anticipată a prețului de achiziție a gazelor din producția internă pentru consumatorii casnici și pentru producătorii de energie termică, pentru cantitățile de gaze naturale utilizate la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice destinate consumului casnic, a determinat ca fiind imperativ necesară stabilirea în formula de calcul a impozitului a referinței la un preț mediu ponderat al gazelor naturale din producția internă, corespunzător cantităților comercializate pe piața concurențială pentru consumatorii casnici.

29. Totodată, legiuitorul a apreciat că prelungirea succesivă a termenelor de aplicare a impozitului, rezultată din practica celor 5 ani (2013—2017), justifică eliminarea reglementării unui termen, în care măsura fiscală ar urma să fie aplicată.

30. Noua formulă de calcul a impozitului prevede două praguri de impozitare, în funcție de nivelul prețului practicat, asigurând premisele unei colectări mai bune a fondurilor necesare protejării consumatorilor vulnerabili de gaze naturale, în special a celor casnici.

31. Arată că, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statat constant că stabilirea prin lege a obligației de plată a anumitor impozite sau taxe, ca și a eventualelor scutiri de la plata acestora, ține de opțiunea exclusivă a legiuitorului, cu condiția ca aceste reglementări să se aplice în mod uniform pentru situații egale (a se vedea Decizia nr. 40 din 24 ianuarie 2006).

32. Cu privire la pretinsa nesocotire a dispozițiilor art. 11 din Constituție, învederează că autorii sesizării invocă la modul generic încălcarea prevederilor acordurilor petroliere încheiate de România, fără a indica cel puțin o clauză din aceste acorduri care să fi fost încălcată și în ce mod anume. De asemenea, consideră că nu se argumentează, ci doar se afirmă că acest impozit este unul abuziv, discriminatoriu și că instituirea lui încalcă clauzele din acordurile petroliere încheiate de statul român, în privința investitorilor străini.

33. Precizează că Legea tratatelor nr. 590/2003 definește, în art. 1 lit. o), noțiunea de „*contract de stat*”, distinct de noțiunile de „*tratat/memorandum*”, ca fiind „*o înțelegere încheiată de către statul sau Guvernul român, precum și de ministere sau alte autorități ale administrației publice centrale cu alt stat, guvern, organizație internațională, respectiv cu instituții financiare sau alte entități ce nu au calitatea de subiect de drept internațional în domeniul economic, comercial, financiar și în alte domenii și care nu este guvernată de dreptul internațional public*”, iar, potrivit dispozițiilor art. 44 din aceeași lege, „*Contractele de stat nu intră sub incidența prezentei legi*”.

34. Tot astfel, potrivit prevederilor art. 2 pct. 2 din Legea petrolului nr. 238/2004, cu modificările și completările ulterioare, „*acord petrolier*” este actul juridic încheiat, potrivit prevederilor acestei legi, între autoritatea competentă și una sau mai multe

persoane juridice române ori străine, în vederea acordării concesiunii petroliere. Prin urmare, contractele de stat, între care și contractele de concesiune în domeniul petrolier, în speță acordurile petroliere, în care titularul de acord petrolier este o persoană juridică străină, sunt guvernate de normele dreptului internațional privat, nu de cele ale dreptului internațional public, precum tratatele (în sens larg). Așa fiind, potrivit dreptului comun, scopul esențial al unui contract (acord, convenție) este de a stabili raporturile juridice dintre părți, drepturile și obligațiile acestora și, astfel, contractul urmează să producă efecte numai cu privire la acestea, putând fi calificat, așadar, drept un act individual (a se vedea Decizia nr. 494 din 21 noiembrie 2013).

35. În legătură cu îndeplinirea întocmai și cu bună-credință a obligațiilor ce revin României din tratatele la care este parte, Președintele Camerei Deputaților arată, în punctul său de vedere, că, potrivit expunerii de motive la Ordonanța Guvernului nr. 7/2013, prin Acordul de Înțelegere de tip Preventiv încheiat de România cu Fondul Monetar Internațional și cu Comisia Europeană, România s-a angajat să elimine, într-un calendar convenit cu aceștia, prețurile și tarifele reglementate pentru consumatorii finali de gaze naturale și să instituie un impozit care să capteze o parte din veniturile suplimentare pe care le vor realiza operatorii economici ca urmare a dereglementării prețurilor. Prin urmare, instituirea unui impozit pe o parte a veniturilor suplimentare obținute exclusiv ca urmare a dereglementării prețurilor din sectorul gazelor naturale nu încalcă, ci respectă întocmai acest Acord internațional, România îndeplinindu-și astfel angajamentele asumate atât în privința dereglementării prețurilor, cât și cu privire la măsurile menite a crea premisele necesare susținerii consumatorilor de gaze naturale vulnerabili, ca urmare a creșterilor necontrolate a prețurilor în acest segment vital al economiei și vieții sociale. În concluzie, întrucât acordurile petroliere la care fac referire autorii sesizării de neconstituționalitate nu sunt tratate, nu sunt acte de drept internațional public, nu se poate vorbi de incidența prevederilor art. 11 alin. (1) din Constituție.

36. Cu privire la pretinsa încălcare a prevederilor art. 53 din Constituție, președintele Camerei Deputaților observă că autorii sesizării de neconstituționalitate nu argumentează în ce mod impozitul contestat determină restrângerea exercițiului unor drepturi ale operatorilor economici vizați ori ale cetățenilor. Impozitul reglementat prin legea criticată este o măsură economică și fiscală justă, legală, fundamentată economic și social, necesară într-un context economic și social dat, adecvată și proporțională pentru o categorie privilegiată de contribuabili. Ea își are temeiul în dispozițiile constituționale cuprinse în titlul IV „Economia și finanțele publice”, în special cele prevăzute la art. 135 alin. (2) lit. b) și d), potrivit cărora statul trebuie să asigure protejarea intereselor naționale în activitatea financiară și valutară, iar exploatarea resurselor naturale să se facă în concordanță cu interesul național. Măsura fiscală corespunde necesității de ocrotire a unor subiecte de drept, respectiv a consumatorilor vulnerabili de gaze naturale, afectate de dereglementarea prețurilor la gazele naturale.

37. Cu privire la susținerea referitoare la încălcarea dispozițiilor art. 16 din Legea fundamentală, în punctul de vedere al președintelui Camerei Deputaților se arată că, în mod constant, Curtea Constituțională s-a pronunțat în sensul că aceste dispoziții nu consacră principiul egalității în drepturi a persoanelor juridice, textul constituțional fiind aplicabil acestora numai în cazul în care prevederile de lege criticate stabilesc un regim discriminatoriu ce s-ar răsfrânge asupra cetățenilor, implicând inegalitatea acestora în fața legii și a autorităților

publice. Or, în cauza de față, textele criticate se referă la anumiți operatori economici — persoane juridice, fără să afecteze în niciun fel drepturile sau libertățile cetățenilor (a se vedea Decizia nr. 458 din 1 iunie 2006). Totodată, textele de lege atacate se aplică în egală măsură tuturor celor vizați de ipoteza normei juridice, fără privilegii și fără discriminări, întrucât pentru toți operatorii economici vizați de aplicarea impozitului se aplică aceeași formulă de calcul pentru determinarea venitului suplimentar și a impozitului, în funcție de prețul practicat, ca urmare a dereglementării prețurilor în domeniul gazelor naturale (a se vedea Decizia nr. 643 din 11 mai 2010).

38. Având în vedere considerentele de mai sus, președintele Camerei Deputaților apreciază că sesizarea de neconstituționalitate este neîntemeiată, astfel încât solicită respingerea acesteia.

39. **Președintele Senatului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra obiecției de neconstituționalitate.

40. La dosar, Asociația Română a Companiilor de Explorare și Producție Petroliere (ROPEPCA) a trimis, în calitate de *amicus curiae*, un memoriu, însoțit de o serie de documente în sprijinul obiecției de neconstituționalitate formulate.

41. La termenul de judecată fixat pentru data de 31 ianuarie 2018, Curtea, având în vedere cererea de amânare a dezbaterilor, a amânat pronunțarea asupra cauzei pentru data de 1 februarie 2018, dată la care a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

examinând obiecția de neconstituționalitate, punctul de vedere al președintelui Camerei Deputaților, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile legii criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

42. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție, precum și ale art. 1, art. 10, art. 15 și art. 18 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze obiecția de neconstituționalitate.

43. **Obiectul controlului de constituționalitate** îl constituie Legea pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 7/2013 privind instituirea impozitului asupra veniturilor suplimentare obținute ca urmare a dereglementării prețurilor din sectorul gazelor naturale.

44. Dispozițiile din Legea fundamentală invocate în susținerea obiecției de neconstituționalitate sunt următoarele: art. 11 — *Dreptul internațional și dreptul intern*, art. 16 — *Egalitatea în drepturi*, art. 53 — *Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți* și art. 56 — *Contribuții financiare*.

(1) Admisibilitatea obiecției de neconstituționalitate

45. Curtea constată că sesizarea îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție atât sub aspectul obiectului său, fiind vorba de o lege adoptată și nepromulgată încă, cât și sub aspectul titularului dreptului de sesizare, aceasta fiind formulată de un număr de 56 de deputați aparținând Grupului parlamentar al Partidului Național Liberal.

(2) Analiza obiecției de neconstituționalitate

46. În motivarea sesizării, autorii acesteia susțin, în esență, că impozitarea veniturilor suplimentare obținute ca urmare a dereglementării prețurilor din sectorul gazelor naturale încalcă principiul justei așezări a sarcinilor fiscale, obligația statului român de respectare a tratatelor internaționale și principiul egalității în fața legii.

47. Analizând obiecția de neconstituționalitate, Curtea reține că, potrivit art. 100 pct. 75 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 16 iulie 2012, prin „preț reglementat” se înțelege prețul la care este realizată furnizarea gazelor naturale în baza unui contract-cadru, a unor standarde de calitate a serviciului și/sau a unor condiții specifice stabilite de autoritatea competentă (Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei — ANRE).

48. În nota de fundamentare a Ordonanței Guvernului nr. 7/2013 se arată că, prin Scrisoarea de intenție semnată cu Fondul Monetar Internațional și respectiv prin Memorandumul de înțelegere semnat cu Comisia Europeană, parte integrantă a Acordului de înțelegere de tip preventiv semnat cu Fondul Monetar Internațional și Comisia Europeană, România s-a angajat să elimine, în baza unor calendare convenite cu aceștia, prețurile și tarifele reglementate pentru consumatorii finali de gaze naturale și să instituie un impozit care să capteze o parte din veniturile suplimentare pe care le vor realiza operatorii economici ca urmare a dereglementării acestor prețuri.

49. În acest scop, art. 1 alin. (1) lit. c) din Ordonanța Guvernului nr. 7/2013 definește dereglementarea prețurilor din sectorul gazelor naturale ca fiind procesul de eliminare treptată a prețurilor reglementate pentru furnizarea gazelor naturale la clienții finali, potrivit calendarelor stabilite în conformitate cu reglementările în vigoare.

50. Potrivit Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, piața de gaze naturale este compusă din piața reglementată și piața concurențială [art. 174 alin. (1)]. Pe piața concurențială, prețurile se formează pe baza cererii și a ofertei, ca rezultat al mecanismelor concurențiale [art. 177 alin. (1) din Legea nr. 123/2012]. În schimb, activitățile aferente pieței reglementate cuprind următoarele [art. 179 alin. (2) din Legea nr. 123/2012]:

a) furnizarea gazelor naturale la preț reglementat și în baza contractelor-cadru până la 31 decembrie 2014 pentru clienții noncasnici, cu excepția cazului în care la această dată se constată existența unei diferențe semnificative între prețul de comercializare a producției interne și prețul european de import,

— lei/MWh —

Data	Clienți casnici și producători de energie termică, numai pentru cantitățile de gaze naturale utilizate la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice destinate consumului populației
1.07.2015	60,00
1.07.2016	66,00
1.04.2017	72,00 (modificat la 60,00 conform Hotărârii Guvernului nr. 461/2016)
1.04.2018	78,00*
1.04.2019	84,00*
1.04.2020	90,00*

* Prețul de achiziție a gazelor naturale din producția internă pentru clienții casnici și producătorii de energie termică, numai pentru cantitățile de gaze naturale utilizate la producerea de energie termică în centralele termice destinate consumului populației, începând cu 1 aprilie 2018, urmează a fi reevaluat în urma unei analize derulate până la sfârșitul lunii martie 2018.

54. Ordonanța Guvernului nr. 7/2013, aprobată prin legea supusă în cauza de față controlului de constituționalitate, a instituit un impozit asupra veniturilor suplimentare obținute, ca urmare a dereglementării prețurilor din sectorul gazelor naturale, de către operatorii economici care desfășoară efectiv atât activități de extracție, cât și activități de vânzare a gazelor naturale extrase din România pe teritoriul național, în marea teritorială, în zona contiguă și/sau zona economică exclusivă a României din Marea Neagră. Acest impozit se calculează, potrivit ordonanței menționate, ca 60% din venitul suplimentar,

care ar putea periclita stabilitatea pieței, situație în care termenul se prelungește până la 31 decembrie 2015 (ceea ce nu s-a întâmplat, astfel că s-a trecut la liberalizarea prețurilor de la 31 ianuarie 2014);

b) furnizarea gazelor naturale la preț reglementat și în baza contractelor-cadru până la 30 iunie 2021 pentru clienții casnici (inițial fusese stabilită data de 31 decembrie 2018, fiind ulterior prorogată prin Legea nr. 174/2014 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 35/2014 pentru completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 919 din 17 decembrie 2014).

51. În conformitate cu prevederile art. 181 alin. (5) din Legea nr. 123/2012, până la data de 31 martie 2017, se stabilește prin hotărâre a Guvernului prețul de achiziție a gazelor naturale din producția internă pentru clienții casnici și pentru producătorii de energie termică, pentru cantitățile de gaze naturale utilizate la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice destinate consumului populației.

52. Prin art. 179 alin. (3) din Legea nr. 123/2012 se preconizează instituirea unui calendar de eliminare treptată a prețurilor reglementate pentru clienții finali cu începere de la 1 decembrie 2012 pentru clienții noncasnici, respectiv din 1 iulie 2013 pentru clienții casnici, care să fie stabilit de către Guvern, în conformitate cu graficul de eşalonare a prețurilor producătorilor, propus de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei și Agenția Națională de Resurse Minerale, ținând seama de posibilele efecte negative ale eliminării prețurilor reglementate, astfel încât acestea să fie cât mai puțin resimțite de clienți.

53. Calendarul de dereglementare al prețurilor gazelor naturale a fost stabilit prin Hotărârea Guvernului nr. 488/2015 privind stabilirea prețului de achiziție a gazelor naturale din producția internă pentru clienții casnici și producătorii de energie termică, numai pentru cantitățile de gaze naturale utilizate la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice destinate consumului populației în perioada 1 iulie 2015—30 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 481 din 1 iulie 2015, după cum urmează:

din care se scad redevența și investițiile în sectorul *upstream*, adică investițiile de dezvoltare și extindere a zăcămintelor existente, explorarea și dezvoltarea de noi zone de producție [conform definiției cuprinse în art. 1 alin. (1) lit. a) din ordonanță]. Venitul suplimentar se obține, potrivit formulei stabilite de ordonanță, ca diferența dintre prețul mediu ponderat al gazelor naturale din producția internă proprie vândute și prețul de achiziție a gazelor naturale din producția internă pentru clienții casnici și noncasnici în anul 2012, respectiv 45,71 lei/MWh (adică a prețului reglementat la nivelul anului 2012), ajustat cu

rata indicelui prețurilor de consum publicat de Institutul Național de Statistică din România, aplicată la volumele de gaze din producția internă vândute.

55. Legea de aprobare a Ordonanței Guvernului nr. 7/2013 fixează două trepte de impozitare, în funcție de un preț de referință de 85 lei/MWh, respectiv 60% din venitul suplimentar pentru prețurile de până la 85 lei/MWh și 80% pentru cele care depășesc această valoare.

56. De asemenea, legea de aprobare elimină limitarea în timp a plății acestui impozit. Ordonanța Guvernului nr. 7/2013 a prevăzut, inițial, că impozitul se aplică pentru veniturile suplimentare obținute până la data de 31 decembrie 2015, acest termen fiind prelungit, succesiv, an de an, până la 31 decembrie 2016, 31 decembrie 2017, respectiv 31 decembrie 2018.

57. Prima dintre criticile formulate de autorii prezentei obiecții de neconstituționalitate se raportează la dispozițiile art. 56 din Constituție, care consacră regula justei așezări a sarcinilor fiscale, considerând, în esență, că impozitul introdus reprezintă o sarcină fiscală disproporționată, stabilită în mod arbitrar și nejustificat și, în plus, că implică o dublă impozitare.

58. Față de aceste afirmații, Curtea observă că impozitul în discuție se aplică la diferența dintre profitul obținut de operatorii economici nominalizați în art. 2 alin. (1) din ordonanță în urma vânzării gazelor naturale la un preț stabilit pe piața liberă și cel pe care l-ar fi obținut în condițiile pieței reglementate, din care se scade valoarea redevențelor deja plătite, precum și valoarea investițiilor efectuate. Așadar, legiuitorul a avut în vedere o bază de calcul al impozitului care reprezintă un venit obținut în mod pur matematic, prin simplul joc al schimbării naturii pieței, care le-a permis să stabilească un preț superior celui inițial reglementat. Or, o asemenea creștere a prețului afectează, în principal, consumatorii casnici, în special pe cei vulnerabili, astfel încât legiuitorul a apreciat necesar să intervină prin colectarea acestei contribuții, destinată atenuării, la nivelul consumatorilor menționați, a diferenței de preț. Prin „*client vulnerabil*”, Legea nr. 123/2012 înțelege „clientul final aparținând unei categorii de clienți casnici care, din motive de vârstă, sănătate sau venituri reduse, se află în risc de marginalizare socială și care, pentru prevenirea acestui risc, beneficiază de măsuri de protecție socială, inclusiv de natură financiară. Măsurile de protecție socială, precum și criteriile de eligibilitate pentru acestea se stabilesc prin acte normative” (art. 3 pct. 16 din Legea nr. 123/2012). În același timp, legiuitorul a acționat într-o manieră echitabilă în ce privește operatorii economici, eliminând din valoarea bazei de impozitare sumele deja plătite de aceștia cu titlu de redevențe, precum și cele utilizate pentru investiții în segmentul *upstream*.

59. În sprijinul criticilor de neconstituționalitate referitoare la pretinsa încălcare a principiului justei așezări a sarcinilor fiscale, autorii sesizării invocă cele statuate de Curtea Constituțională din Italia prin Decizia nr. 10/2015, prin care aceasta a constatat că impozitarea suplimentară stabilită în sarcina companiilor petroliere și energetice din Italia este contrară prevederilor din Constituția Italiei cuprinse la art. 3, referitor la egalitatea cetățenilor, și art. 53, potrivit căruia fiecare persoană trebuie să contribuie la cheltuielile publice în concordanță cu propriile posibilități. Argumentul fundamental care a condus la admiterea excepției de neconstituționalitate a Decretului-lege nr. 112 din 25 iunie 2008 privitor la măsuri urgente pentru dezvoltarea economică, simplificarea, competitivitatea și stabilizarea finanțelor publice, precum și egalizarea taxării l-a constituit faptul că suprataxarea aplicată anumitor companii care operează în sectorul energiei și hidrocarburilor se aplica asupra întregului venit, iar nu doar asupra „profitului în exces” (așa-numita „taxă Robin Hood”). Or, ipoteza

avută în vedere de Curtea Constituțională a Italiei diferă în mod esențial de cea din cauza de față.

60. Astfel, prin Legea de aprobare a Ordonanței Guvernului nr. 7/2013 se urmărește impozitarea exclusiv a venitului suplimentar obținut ca urmare a dereglementării prețurilor, din care se scad, în prealabil, cheltuielile cu redevențele și investițiile în dezvoltarea și extinderea zăcămintelor existente, explorarea și dezvoltarea de noi zone de producție, legiuitorul român reglementând această problematică într-o manieră echitabilă.

61. Ceea ce este similar cu situația din România este caracterul permanent al acestui impozit. Autorii prezentei sesizări de neconstituționalitate au criticat abrogarea, prin legea de aprobare, a prevederilor art. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 7/2013, care limitau în timp obligația de plată a acestui impozit, până la data de 31 decembrie 2018, cu consecința transformării acestuia într-o contribuție datorată perpetuu. În susținerea criticii referitoare la acest aspect s-a arătat că este în contradicție cu cele expuse în nota de fundamentare a ordonanței, care justificau instituirea impozitului pe necesitatea protejării unei categorii de consumatori, în principal cei casnici. Curtea constată că instituirea unei astfel de reglementări ține de opțiunea legiuitorului care, în materie fiscală, poate aprecia cu privire la necesitatea stabilirii anumitor măsuri, cea criticată în cauza de față, fiind, de altfel, în spiritul caracterului de stat social al statului român, declarat în chiar primul articol din Constituție. În plus, în condițiile în care termenul a fost prelungit de patru ori, an de an, generând, fără îndoială, o incertitudine a orizontului de previzionare economică pe care fiecare operator economic și-l prefigurează în propria activitate, Curtea observă că, prin abrogarea textului de lege care îl stabilea, a fost eliminat acest element de impredictibilitate, astfel încât planul de afaceri al operatorilor economici din domeniu poate fi elaborat cu luarea în considerare a necesității achitării acestui impozit pe bază permanentă, ceea ce oferă posibilitatea unei anticipări mai precise a parcursului economic și a unei evaluări mai corecte a profitului ce ar urma să fie obținut de companiile care activează în segmentul industriei gazelor naturale.

62. O altă critică adusă Legii de aprobare a Ordonanței Guvernului nr. 7/2013 de către autorii obiecției de neconstituționalitate se referă la pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 11 din Constituție, care consacră obligația statului român de a respecta prevederile tratatelor internaționale, pe motiv că instituirea impozitului pe veniturile suplimentare ar putea fi considerată, în lumina practicii judiciare de drept internațional, contrară dispozițiilor acordurilor de promovare și protejare reciprocă a investițiilor încheiate de România cu alte state. Curtea observă că, formulând această critică, autorii sesizării nu au precizat care ar fi acordurile internaționale pe care România nu le-a respectat, astfel încât să poată fi analizată nesocotirea art. 11 din Constituție, și nici nu au exemplificat concret în ce anume ar consta pretinsa încălcare.

63. În acest context, Curtea constată că acordurile pe care România le avea încheiate cu 22 dintre statele Uniunii Europene și-au încetat valabilitatea recent, prin Legea nr. 18/2017 pentru aprobarea încetării valabilității acordurilor privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor încheiate de către România cu statele membre ale Uniunii Europene, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 198 din 21 martie 2017, ca urmare a faptului că, așa cum se precizează în expunerea de motive a legii, după extinderea Uniunii Europene, toate statele membre sunt supuse aceluiași norme pe piața unică a acesteia, inclusiv normelor privind investițiile transfrontaliere, îndeosebi libertatea de stabilire și libera circulație a capitalurilor.

64. Totodată, în scopul analizării acestei critici, Curtea a avut în vedere prevederile mai multor asemenea acorduri, încheiate de România cu alte state, constatând că toate cuprind dispoziții similare. Pentru edificare, Curtea a luat în considerare prevederile Legii nr. 81/1994 pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Federației Ruse privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Moscova la 29 septembrie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 291 din 13 octombrie 1994, ale Legii nr. 3/1994 pentru ratificarea Acordului privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova, semnat la București la 14 august 1992, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 12 din 19 ianuarie 1994, ale Legii nr. 59/1999 privind ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Statului Israel pentru promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Ierusalim la 3 august 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 182 din 28 aprilie 1999, ale Legii nr. 356/2009 privind ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Canadei pentru promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la București la 8 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 808 din 26 noiembrie 2009, sau ale Legii nr. 220/2010 pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Kazahstan privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Astana la 2 martie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 789 din 25 noiembrie 2010.

65. Din prevederile acestor acorduri se desprinde ideea generală că toate măsurile fiscale adoptate de stat vor trebui respectate de investitorii care intră sub incidența acordurilor, dacă nu vin în coliziune cu regulile speciale instituite în mod particular. Autorii excepției pretind că lipsa de stabilitate a legislației fiscale din România ar fi de natură să prejudicieze investitorii străini, al căror profit ar fi periclitat prin introducerea acestui impozit pe veniturile suplimentare. Curtea nu poate reține această critică, atâta vreme cât stabilirea impozitelor rămâne la latitudinea statului sub jurisdicția căruia își desfășoară activitatea investitorul, în funcție de politica fiscală pe care o consideră adecvată conjuncturii sociale și economice proprii.

66. În același context al acordurilor de promovare și protejare reciprocă a investițiilor, autorii sesizării ridică problema unei exproprieri indirecte. În acordurile mai sus menționate este explicitată această noțiune, precizându-se că pot fi considerate exproprieri indirecte acele măsuri având efect echivalent naționalizării sau exproprierii directe, fără transferul oficial al titlului sau fără sechestrul formal. Acordurile menționează că aprecierea cu privire la problema dacă o măsură sau o serie de măsuri ale unei părți contractante constituie o exproprieri indirectă necesită o investigație de la caz la caz, bazată pe fapte, care să ia în considerare, între alți factori, gradul de severitate al impactului economic al măsurii sau seriei de măsuri (deși simplul fapt că o măsură sau o serie de măsuri ale unei părți are un efect advers asupra valorii economice a unei investiții nu stabilește faptul că a avut loc o exproprieri indirectă), gradul în care măsura sau seria de măsuri interferează cu perspectivele distincte, rezonabile, ale investiției și caracterul măsurii sau seriei de măsuri, inclusiv scopul și rațiunea acestora (a se vedea, de exemplu, anexa B la Acordul dintre Guvernul României și Guvernul Canadei pentru promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, referitoare la „Clarificarea exproprierii indirecte”).

67. Curtea observă, așadar, că statele părți la acordurile analizate au stabilit că simplul fapt că o măsură sau o serie de măsuri ale unei părți are un efect advers asupra valorii

economice a unei investiții nu reprezintă în mod necesar o exproprieri indirectă. Mai mult, exceptând circumstanțele rare, cum ar fi atunci când o măsură sau o serie de măsuri sunt atât de grave, în lumina scopului acestora, încât nu pot fi privite în mod rezonabil ca fiind adoptate și aplicate cu bună-credință, măsurile nediscriminatorii ale unei părți contractante care sunt prevăzute și aplicate pentru a proteja obiective legitime de interes public, cum ar fi sănătatea, siguranța și mediul, nu constituie exproprieri indirectă. Or, măsurile fiscale care au ca scop, așa cum este cazul impozitului criticat în cauza de față, colectarea unor sume destinate asigurării protecției sociale a unui segment important de populație, cum este acela al consumatorilor casnici de gaze naturale, cu preponderență a celor vulnerabili, se încadrează în prevederile acordului, astfel că nu se poate reține, nici din această perspectivă, nesocotirea art. 11 din Constituție.

68. Curtea observă că nici menționarea, de către autorii sesizării, a unor considerente reținute de diverse instanțe de arbitraj internațional în soluționarea unor cauze (ICSID — Centrul Internațional pentru Reglementarea Diferendelor Relative la Investiții sau UNCITRAL — Comisia Națiunilor Unite pentru Dreptul Comerțului Internațional) nu este de natură să releve vreo încălcare a art. 11 din Constituție, cuprinzând fie afirmații de maximă generalitate, fie strict circumscrise la împrejurările speței.

69. Cât privește pretinsa dublă impozitare pe care o invocă, de asemenea, autorii obiecției de neconstituționalitate în motivarea acesteia, pe considerentul că operatorilor economici care intră sub incidența legii supusă controlului de constituționalitate le-ar fi prelevat de două ori impozitul pe același venit, Curtea apreciază că nu poate fi reținută. Expresia „dublă impunere” vizează situația în care veniturile obținute într-un stat de o persoană resortisantă a unui alt stat sunt impozitate în ambele state. Pentru asemenea ipoteze, Codul fiscal oferă soluții legale pentru evitarea dublei impunerii (art. 39 și art. 131).

70. În sprijinul acestei critici se invocă Decizia nr. 2010-70 QPC a Consiliului Constituțional francez referitoare la prevederile articolului 155 A din Codul general al impozitelor, potrivit căroră sumele primite de o persoană domiciliată sau stabilită în afara Franței ca remunerație pentru servicii prestate de una sau mai multe persoane domiciliare sau stabilite în Franța sunt impozabile pe numele acesteia/acestora din urmă fie atunci când acestea controlează direct sau indirect persoana care percepe remunerația pentru acele servicii, fie atunci când persoana care percepe remunerația pentru acele servicii este domiciliată sau stabilită în alt stat sau pe un teritoriu situat în afara Franței care este supus unui regim fiscal privilegiat. Prin decizia menționată, Consiliul Constituțional francez a considerat că prevederile supuse controlului său sunt constituționale, sub rezerva acelor cazuri privitoare la impozitarea remunerației pentru un serviciu furnizat în Franța de o persoană care are domiciliul sau sediul acolo, în cazul în care o astfel de remunerație a fost plătită, în scopul evitării impozitării, unei persoane domiciliare sau stabilite în străinătate, întrucât legiuitorul a intenționat să pună în aplicare obiectivul constituțional de combatere a evaziunii fiscale, iar pentru a face acest lucru, s-a bazat pe criterii obiective și raționale. În cazul în care persoana domiciliată sau stabilită în străinătate restituie contribuabilului din Franța toate sau o parte din sumele remuneratorii pentru prestațiile efectuate de acesta din urmă, dispoziția criticată nu semnifică, însă, că acel contribuabil este supus unei duble impozitări în baza aceluiași impozit.

71. De asemenea, autorii excepției fac referire și la Hotărârea din 23 octombrie 1997, pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *National & Provincial Building Society, the Leeds Permanent Building Society și the Yorkshire*

Building Society împotriva Regatului Unit, în care Curtea a apreciat că taxarea de două ori, pentru o anumită perioadă de trei luni, a venitului obținut de societățile de construcții din dobânzile pe depozitele pe care le dețin, determinată de tranziția de la un sistem de impozitare la altul, care a generat o metodă eronată de aplicare a acestui impozit, a reprezentat o încălcare a art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

72. Curtea observă că în decizia citată a Consiliului Constituțional francez este vorba despre impozitarea transfrontalieră, iar hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului invocată are în vedere o situație particulară, determinată de aplicarea greșită a unui impozit, prin calcularea acestuia de două ori asupra aceluiași venit. Niciuna din cele două spețe prezentate în motivarea obiecției, sub acest aspect, nu este utilă demonstrării existenței unei duble impozitări, întrucât, în cauza de față, sunt în discuție două impozite distincte, având izvoare diferite și finalități diferite și care se aplică la o bază de impozitare diferită. Este vorba, pe de o parte, despre impozitul pe profit, care, potrivit art. 17 din Codul fiscal este de 16%, se aplică venitului real obținut, scăzând, așadar, cheltuielile deductibile și, pe de altă parte, despre impozitul pe venitul suplimentar obținut ca urmare a dereglementării prețurilor în sectorul gazelor naturale, care este diferența dintre profitul obținut în urma vânzării gazelor naturale la un preț stabilit pe piața liberă și cel care ar fi fost obținut în condițiile pieței reglementate, din care se scade valoarea redevențelor, precum și valoarea investițiilor efectuate.

73. Din jurisprudența Curții Constituționale a României, ilustrativă pentru constatarea unei situații de natură a încălca principiul justei așezări a sarcinilor fiscale, îl constituie Decizia nr. 39 din 5 februarie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 100 din 20 februarie 2013, referitoare la modul de calcul al taxei *clawback* care se aplică vânzărilor de medicamente, care cuprindea nu doar valoarea medicamentului, ci și taxa pe valoarea adăugată, ceea ce echivala cu un impozit la impozit. În acel caz, Curtea a constatat că impozitele și taxele se aplică asupra materiei impozabile — venituri sau bunuri —, nu și asupra celorlalte impozite, or aplicarea taxei de *clawback* la o altă taxă este contrară prevederilor constituționale referitoare la așezarea justă a sarcinilor fiscale, motiv pentru care includerea taxei pe valoarea adăugată în valoarea totală a

vânzărilor de medicamente în raport cu care se calculează taxa de *clawback* este neconstituțională. În cauza de față, însă, baza asupra căreia se aplică impozitul criticat se obține prin scăderea sumelor deja plătite de operatorul economic cu titlu de redevență, precum și pentru investițiile realizate.

74. Autorii sesizării își raportează critica de neconstituționalitate și la dispozițiile art. 16 din Constituție, arătând că instituirea impozitului asupra veniturilor suplimentare obținute ca urmare a dereglementării prețurilor din sectorul gazelor naturale este discriminatorie, întrucât se aplică doar operatorilor economici care desfășoară efectiv atât activități de extracție, cât și activități de vânzare a gazelor naturale extrase din România, nu și altor categorii de persoane juridice, și anume celor care importă gaze naturale, celor care desfășoară activități în alte domenii care au fost supuse regimului liberalizării prețurilor sau celor care exploatează alte resurse minerale.

75. Pornind de la cele statuate în mod constant în jurisprudența Curții Constituționale, în sensul că principiul egalității, consacrat constituțional, implică un tratament egal pentru situații identice, dar nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune soluții diferite pentru situații diferite, justificate în mod obiectiv și rațional, Curtea reține că, în ce privește prima categorie din enumerare, referitoare la persoanele juridice care desfășoară activități de vânzare a gazelor naturale din import, nu se realizează niciun venit suplimentar ca urmare a dereglementării prețurilor pe piața internă, întrucât introducerea în țară a acestui produs s-a făcut și înainte de declanșarea acestui proces, dar și ulterior, prin încheierea de contracte pe baza unui preț negociat, la nivelul prețurilor pe piața europeană. În cazul celorlalte două categorii, respectiv cele care, în alte segmente de activitate (așa cum este, de exemplu, piața energiei electrice) au fost, de asemenea, dereglementate, precum și cele care exploatează alte resurse naturale, este opțiunea legiuitorului ca, în funcție de realitatea economică și necesitatea protejării anumitor categorii sociale, să instituie sau nu diverse tipuri de impozite.

76. În fine, nu se poate reține nici critica referitoare la nesocotirea dispozițiilor art. 53 din Constituție referitoare la condițiile restrângerii exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, acestea nefiind incidente în cauză.

77. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 146 lit. a) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 11 alin. (1) lit. A.a), al art. 15 alin. (1) și al art. 18 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, obiecția de neconstituționalitate și constată că Legea pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 7/2013 privind instituirea impozitului asupra veniturilor suplimentare obținute ca urmare a dereglementării prețurilor din sectorul gazelor naturale este constituțională în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 1 februarie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI**GUVERNUL ROMÂNIEI****HOTĂRÂRE**

pentru aprobarea listei terenurilor agricole situate în extravilan, pentru proiectul de interes comun în domeniul gazelor naturale: „Dezvoltarea pe teritoriul României a sistemului național de transport al gazului pe coridorul de transport Bulgaria—România—Ungaria—Austria — gazoduct Podișor—Horia GMS și trei noi stații de comprimare (Jupa, Bibești și Podișor) (etapa 1)”

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 4 alin. (1) din Legea nr. 185/2016 privind unele măsuri necesare pentru implementarea proiectelor de importanță națională în domeniul gazelor naturale,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se aprobă lista terenurilor agricole situate în extravilan, redată în anexa*) care face parte integrantă din prezenta hotărâre, pentru proiectul de interes comun în domeniul gazelor naturale: „Dezvoltarea pe teritoriul României a sistemului național de transport al gazului pe coridorul de transport Bulgaria—România—Ungaria—Austria — gazoduct Podișor—Horia GMS și trei noi stații de comprimare (Jupa, Bibești și Podișor) (etapa 1)”.

PRIM-MINISTRU
VASILICA-VIORICA DĂNCILĂ

Contrasemnează:
Ministrul energiei,
Anton Anton

Viceprim-ministru, ministrul dezvoltării regionale
și administrației publice,

Paul Stănescu

Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,
Petre Daea

Ministrul culturii și identității naționale,

George Vladimir Ivașcu

Ministrul economiei,

Dănuț Andrușcă

București, 15 martie 2018.
Nr. 110.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 242 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

★

RECTIFICĂRI

În anexa nr. 1 la Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 83/2018 pentru aprobarea Procedurii privind scoaterea definitivă sau temporară din circuitul agricol a terenurilor situate în extravilanul localităților, precum și pentru aprobarea Procedurii privind restituirea tarifului achitat la Fondul de ameliorare a fondului funciar, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 184 din 28 februarie 2018, se fac următoarele rectificări:

— la art. 8 alin. (1), în loc de: „...prevăzută la art. 4 alin. (1) lit. b)...” se va citi: „...prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. b)...”;

— la art. 9, în loc de: „...prevăzută la art. 4 alin. (1) lit. c)...” se va citi: „...prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. c)...”.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ70050699XX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948493 091073